

САЙКО ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА

(1927-2008)

Відомий учений в галузі садівництва, селекціонер, Заслужений агроном УРСР (1969), кавалер ордена Трудового Червоного Прапора (1971)

Народилася в м. Хорол Полтавської обл. 10 грудня 1927 р.
Померла 12 жовтня 2008 р., похована в м. Чернівці.

У 1950 р. закінчила з відзнакою плодоовочевий факультет Одеського сільськогосподарського інституту (нині Одеський державний аграрний університет). Спершу працювала агрономом Кіцманського райсільгоспвідділу, далі – у плодоовочевому відділі Чернівецького обласного управління, потім – агрономом і заступником головного агронома Чернівецького райсільгоспвідділу та на місцевій МТС. У 1954 р. повернулася до облуправління на посаду старшого агронома-плодоовочівника. В означений період за безпосередньої участі Валентини Іванівни створено чимало промислових садів, особливо в Кіцманському та Глибоцькому районах Буковини.

У 1956–1961 рр. очолювала новостворений Сортопункт плодівих та виноградних культур в с. Молодія Чернівецької області.

У 1961 р. – старший науковий співробітник Чернівецької державної сільськогосподарської станції, у 1961–1963 рр. – керує відділом плодоовочівництва, у 1963–1965 рр. працює науковцем у новоствореному відділі садівництва.

Наступна її життєва віха тривалістю у 43 роки пов'язана з Придністровською дослідною станцією садівництва, де В.І. Сайко почергово очолила відділ садівництва та виноградарства (у 1965 р.), відділ (1965-84 рр.), а надалі лабораторію (1981-84 рр.) селекції та сортовивчення плодівих, ягідних і горіхоплідних культур, потім (до 2008 р.) працювала старшим науковим співробітником відділу селекції та сортовивчення плодівих, ягідних і горіхоплідних культур

В.І. Сайко – відомий селекціонер в Україні та за її межами, вона є автором та співавтором 13 сортів груші осіннього, зимового та осінньо-зимового строків достигання і 14 сортів горіха грецького, які були занесені до Державного Реєстру сортів рослин України.

Нові конкурентоздатні сорти горіха грецького були створені шляхом відбору з місцевого генофонду горіха перспективних форм з комплексом господарсько-цінних ознак. Нові високопродуктивні сорти груші були створені шляхом штучної гібридизації, клонового добору та комплексної оцінки гібридного потомства. Також вона досліджувала адаптованість сортів груші та горіха грецького до місцевих умов вирощування, сумісність вегетативних підщеп груші з новими сортами, вплив вставок клонових підщеп на ріст дерев груші. Селекційна робота вченого у 1993-2008 рр. мала на меті виведення сортів груші, стійких до бактеріального опіку та з яскраво забарвленими плодами.

Створений нею зимовий сорт груші Яблунівська відзначено срібною медаллю на міжнародній виставці «Експо–93» в м. Штутгарт (Німеччина).

Результати досліджень В.І. Сайко узагальнено в 92 наукових працях. Науковий доробок вченого містить 24 авторських свідоцтва та 3 патенти на сорти груші й горіха грецького, два Деклараційних патенти на корисну модель.

Серед численних відзнак – почесне звання «Заслужений агроном Української РСР» (1969), орден Трудового Червоного Прапора (1971), диплом I ступеня ВДНГ УРСР за створення 12 гібридних номерів груші (1983), медалі «За трудову відзнаку» (1966), «За доблесну працю», «Ветеран праці» (1983).

Інформація з книги **Садівнича наука України: минуле, сьогодення, перспективи**. І.К.Омельченко, І.В.Гриник.- К.: "Преса України", Інститут садівництва НААН, 2012. - 528 с., іл.

та особової справи відділу кадрів Придністровської ДСС

